Marlon Dumas: unustage promomine, õppige aluseid!

15 aastat tagasi - 25.10.2010 Autor: AM

(Arvutimaailm 9/10)

Räägime Tartu Ülikooli tarkvaratehnika professori Marlon Dumas'ga, Hondurasest pärit IT-teadlasega sellest, kuidas ta näeb arengut ITs ja mida on tal öelda valdkonna tudengitele, spetsialistidele, ettevõtetele.

Dumas on ka varem Arvutimaailmale intervjuu andnud ja hea mäluga lugejad ehk suudavad meenutada tema huvitavat elulugu, mis ta lõpuks meie väiksesse kesise suusailmaga riiki toonud on. Kordamine on siiski tarkuse ema ja et teekond on tal tõepoolest olnud huvitav, siis ei jäta me sellest uuesti rääkimata. Hondurases 1975. aasta hilissuvel sündinud noormehel tuli ebatavaline mõte minna Prantsusmaale ülikooli. Ebatavaline, sest toona ei olnud Dumas' sõnul Hondurases ülikoole palju ning doktorikraadist unistamine temasuguse noore jaoks haruldane.

Mõeldud, tehtud – juba 17aastaselt siirdus Dumas üle suure lombi prantsuse keelt õppima, kuid lõppeesmärgiks oli tal juba siis seatud inseneriteadustesse jõuda. Ka IT käis tal juba siis peast läbi. Ilmselt aitas sellele kaasa tõsiasi, et juba 15aastaselt sai ta tuttavaks arvutitega, kui kool ühe elektroonilise numbriveski hankis. Toona tegi ta tutvust ka programmeerimiskeelega Basic ja sai ka natukene arvutiga mängida.

Pragmaatiline meel

Siiski, pelgalt huvist ta erialavalikut ei teinud. „Mulle jõudis toona kohale, et kui ma tahan endale tagada parimad võimalused õppimiseks ja tööks, siis pean end andma inseneriteadustele," selgitab Dumas, kuidas tema elu on tugevalt kujundanud ka pragmaatiline meel.

Prantsusmaal sattus ta ühiselamus korterit jagama nelja tudengiga, kellest üks oli ka prantslane. Kui Dumas talle rääkis, et tahab ITd õppima, sai ta vastuseks, et ilmset on ta hull.

„Küsiti, et kas pole ma viimaseid uudiseid lugenud, kuidas IBMis käib koondamislaine ja valdkond on surmapiinades. Oli üheksakümnendate alguse

kriis. Siiski, jäärapäisusest ma ei kuulanud ning jäin peas üha enam kinnistuvale valdkonnale kindlaks," meenutab Dumas.

1997. aastal kohtas Dumas kedagi, kes oli suundunud mehaanikat õppima ja oli hiljuti lõpetanud ning juba kuus-kaheksa kuud tööta olnud. „1993. aastal soovitati ka mul minna mehaanikaga tegelema, sest IT olevat koolemas, kuid mõned aastad hiljem oli olukord vastupidiseks muutunud," räägib ta.

Dumas' arvates võib sellest olukorrast nii mõndagi õppida. Võib tõdeda, et IT ja paljud teised sarnased distsipliinid on väga tsüklilised. „Languste ajal ei tasuks liiga julgeid seisukohti võtta ja eks see tõenäoliselt on tõsi ka laiemalt. Eriala valides ei tasu vaid hetkeolukorda maailmas arvestada, vaid üritada pikemalt ette vaadata ja muidugi võtta arvesse oma vaistu ja kirgi. Nende aspektide vahel peab otsust langetades tasakaal olema," selgitab ta.

Dumas ei ole prantslane

Austraaliasse sattus Dumas aastal 2000 suuresti tänu tõsiasjale, et Prantsusmaal on paljudes ülikoolides n-ö mobiilsuse filosoofia. Neis soovitakse, et tudengid läheks välismaale õppima ja tuleks siis tagasi, et kodumaad rikastada mujalõpituga.

Dumas räägib, et uurimisgrupp, kus ta Prantsusmaal tegutses, tahtis, et ta naaseks. Seepärast aitasid nad tal ka Brisbane'is tegevust leida. „Nad ilmselt olid pisut pettunud, et ma ei läinud tagasi koos rahvusvahelise kogemusega," tõdeb ta.

Tuleb välja, et see liikumismudel töötab väga hästi prantslastega, sest nad armastavad oma riiki. Enamik neist naasevad kodumaale, kuid Dumas polnud prantslane ja pole seda enda teada siiani.

Meile tulek on tegelikult seotud millegi väga inimlikuga – abikaasa mõjutusega. Nimelt oli ta juba Prantsusmaal kohtunud ühe eestlannaga, kes oli sinna õpilasvahetuse kaudu sattunud kohalikku keelt õppima. Tänaseni on nad kaaslased ja kui ühel ilusal Austraalia päeval saadeti talle sõbra poolt naljatledes tööpakkumine Eestisse, edastas ta selle tagajärgi aimamata ka oma naisele, mis aga viiski viimase koduigatsuse ajel selleni, et 2007. aasta detsembris asus Dumas Tartu Ülikoolis tarkvaratehnika professori ametikohale.

Hõivatud hõivatumaks saamisega

Viimasest intervjuust saati on Dumas olnud hõivatud enda veel hõivatumaks saamisega. „Vahepeal alustasime tarkvaraarenduse valdkonnas magistriprogrammi rahastusega haridusministeeriumist ja plaan oli ka rahvusvahelisi tudengeid ligi tõmmata ja see on olnud väga aeganõudev," tõdeb Dumas kergelt väsinud ilmet ette manades.

Tuleb välja, et välistudengite meelitamine on väga raske. Dumas selgitab, et välistudengid ei tea Eestist tavaliselt midagi ja parimatel on alati valikud muudes riikides ning nad eelistavad teisi kohti tihti teadmatusest, mida see väike riik siin Läänemere kaldal endast kujutab. „Samas ei ole me tahtnud alla lasta standardeid, tahame parimaid välismaa tudengeid," rõhutab ta.

„Oleme tohutu turundusega tegelenud, mõninga eduga, kuid pingutusega võrreldes on tulemus olnud veel ebaproportsionaalne," lisab ta.

Ta usub siiski, et pikas perspektiivis tasub see enda ära. Maine väljatöötamine, mille Skandinaavia ülikoolid on maailmas saavutanud, on võtnud aastakümneid ja järjekindlaid investeeringuid. Sinna järgi jõudmine ei peagi lihtne olema tema arvates. „Praeguse tegevuse kõrvalefekt on aga see, et tõmbame ligi Eesti tudengeid, kes on bakalaureuse teinud välismaal. Ootamatu, kuid väga tore tulemus," lisab ta.

Kvaliteet ja efektiivsus!

Kõike seda on ta muidugi teinud paralleelselt loengute andmisega, mida on kaks kursust semestri jooksul. Lisaks on tal kaheksa muud kursust semestri jooksul, mida vaja koordineerida ja ta ei pääse ka mikromajandamisest, sest majandusraskuse tagajärjel ollakse paraku alamehitatud olukorras. „Olen ikka veel mures, kes tuleval semestril mida õpetada jõuab," tõdeb Dumas.

IT-õppekavadest üldiselt rääkides ei arva ta, et nende kvantiteediga Eestis probleeme on, mure on võib-olla pidevusega kvaliteedis. Majandusraskuste valguses on see väga suur proovikivi. Aga mingil juhul ei soovita ta, et õpetama peaks rohkem erinevaid kursuseid – spekter ja kogus on hea ning see on tema arvates tõsi kõigis Eesti ülikoolides.

Oleme Dumas' arvates ajas, kus õnneks on vähem ja vähem ülereklaamitud erialasid. Kohale on jõudmas, et nende osas tuleb ettevaatlik olla ning kinnistub, et IT-professionaalidel peavad esmatähtsad olema kvaliteet ja laialdased alusteadmised.

Ajukirurgiks esimesel kursusel?

„Ma tahan uskuda, et oleme jõudnud aega, kus keskendume rohkem eriala alustele, kui järgmiste hittide ennustamisele. See on korrelatsioonis veebi arenguga, kus jätkub pidev progress, kuid samas on alanud ajastu, kus kogu aeg ei küsita, mis on järgmine suur asi, vaid küsitakse, kuidas asju teha efektiivselt ja kas kliendid on rahuldatud. Ma arvan, et praegu peavadki hittideks olema kvaliteet ja efektiivsus," lausub Dumas veendunult.

Tudengitele soovitab ta mitte keskenduda väga kitsale valdkonnale, mis hetkel juhtub kuum olema, et kiiresti rikastuda vms. Pigem tuleks tema arvates tudengil endale selgeks teha skaleeritavuse, paindlikkuse ja hallatavuse olulisus tarkvara puhul ning samuti arvab ta, et väärt on need tudengid, kes on pingutanud ja endale põhialused valdkonnas selgeks teinud, mitte õppinud kindlaid tööriistu kasutama kindlates olukordades.

„Meditsiiniga on siin kerge analoogia – kohe ei hakata ajukirurgiks, kõigepealt õpitakse aluseid, siis spetsialiseerutakse. ITs me pole veel päris sinna jõudnud, aga loodetavasti pole see suhtumine kaugel," selgitab ta.

Edasi jätkub lugu septembri Arvutimaailmas

ENN HEINSOO

Foto: Aldo Luud

- Tegijad